БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 йил чиқиши.
№ 119 (4110).
18 ИЮНЬ
ЧОРШАНБА
1969 йил
Баҳоси 2 тийин.

Кеча Москвада Коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро Кенгаши ўз ишини тамомлади.

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ КРЕМЛДА БЎЛГАН ҚАБУЛ МАРОСИМИДАГИ НУТҚИ

Азиз ўртоқлар!

Чет эллик азиз дўстлар ва биродарлар!

Коммунистик ва ишчи партияларнинг Халқаро Кенгаши ўз ишини муваффақият билан тамомлади.

Ҳозир биз ўзимизнинг катта ва самарали меҳнатимизни тамомлаган ва иш столимизни, ижодий мунозаралар қилган столимизни ана шу тантанали столга алмаштирганимизда бу ерда, қабулда, қардош партияларнинг вакилларини партиямиз ва бутун совет халқининг қадрдон меҳмонлари сифатида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети номидан, мамлакатимиздаги барча коммунистлар номидан самимий табриклашга руҳсат этгайсиз. **(Қарсаклар).**

Жаҳондаги Коммунистик партияларнинг шу қадар ваколатли учрашуви Ватанимиз пойтахти Москвада бўлганлиги биз совет коммунистлари учун жуда катта шарафдир.

Ишонамизки, бу кенгаш жаҳон коммунистик ҳаракати тарихига империализмга қарши ҳамжиҳат курашимиздаги, барча коммунистларни буюк умумий мақсадларимиз йўлида бирлаштириш ва жипслаштиришдаги энг муҳим воқеа бўлиб киради.

Кенгашга шундай баҳо бериш учун етарли даражада асос бор.

Бир неча бор айтиб ўтилганидек, кенгашимизнинг ўзи жуда синчиклаб демократик асосда тайёрланди ва амалий ўртоқлик руҳида ўтди. Шундай қилиб у, кўпгина партиялар коммунистларининг коллектив ҳаракатлари самарали бўлиб чиқишини кўрсатди. Кенгашда бўлган чуқур ва принципиал, амалий эркин ва ошкора мунозарамизнинг ҳаммамизга айрим партияларнинг қарашлари ва баҳоларини таққослаш, ҳаракатимизнинг актуал проблемаларини муфассал, ҳеч қандай чекламай муҳокама қилиш имконини берди. Шуни аниқ айтиш мумкинки, натижада революцион назариямиз тараққиётига янги салмоқли ҳисса қўшилди. Кўпгина қардош партиялар раҳбарларининг нутқларида марксча-ленинча таълимотни жаҳоннинг турли районларидаги вазият хусусиятларига ва курашнинг ўзига хос шароитларига конкрет татбиқ қилиш тажрибаси гапириб берилди. Умуман кенгашимиз кун тартибидаги асосий масаланинг муҳокама қилиниши бутун коммунистик ҳаракатни ва кенгаш қатнашчиси бўлган ҳар бир партияни шак-шубҳасиз бойитади, бизга қардош партияларнинг қимматли тажрибасидан фойдаланишга ёрдам беради.

Кенгашда қабул қилинган ҳужжатлар умумий курашимизда ҳаммамизга янги қурол беради. Бу ҳужжатлар барча мамлактлардаги коммунистлар ва меҳнаткашларга империалистик агрессияга ва зулмга қарши кураш олиб бориш йўлларини янада равшанроқ кўришга ёрдам беради. Бу ҳужжатлар озодлик, тинчлик ва халқлар бахт — саодати учун курашаётган Ер юзидаги барча софдил, прогрессив кучларга биргаликда қардошлик даъватимиз бўлиб жаҳон узра янграйди.

Ўз-ўзидан маълумки, қабул қилинган ҳужжатлар — бу ерда қатнашаётган ҳар бир партия қиладиган катта ишнинг асосидир, холос. Лекин ишонч билан айтиш мумкинки, бу яхши ва ишончли асосдир. **(Қарсаклар).**

Бу асос коммунистларнинг империализм кучларига, реакцияга ва урушга қарши қардошларча бирлигини мустаҳкамлашдаги муҳим босқични акс эттиради. Бу асос умид бахш этади, ишимизда янги ғалабаларга эришувимизга, ҳаракатимизни янада кўпроқ жипслаштиришга ишонтиради.

Биз ҳали кучли, тажрибали ва маккор синфий душманга қарши қаттиқ жанглар олиб боришимиз керак бўлади. Бу ҳол ҳаммамизни айрим масалаларга оид қарашларда баъзи тафовутлар бўлган вақтда ҳам ҳамжиҳат ҳаракат қилишга ундайди. Кенгашимизда кураш тажрибасини ҳар томонлама ўртоқлашганлигимиз, коммунистик ҳаракатнинг энг актуал масалаларида бир хил позиция ишлаб чиққанлигимиз — биз ўз сафларимизни жипслаштириб ўз ҳаракатларимизни мослаштириб ва мувофиқлаштириб, бу жангларда ғалаба қозонишимиз учун энг ишончли гаровдир. Кенгаш ишлаб турган кунларда қардош партияларнинг делегациялари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет давлати империализмга қарши, адолатли ишимизнинг тантанаси учун умумий курашга қанчалик ҳисса қўшганлиги тўғрисида қайта-қайта гапирдилар. Бизнинг сиёсатимизга курашдаги сафдош ўртоқларимиз томонидан берилган юқори баҳо, шунингдек кенгашда партиямиз ва Совет давлатининг асосчиси ва доҳийси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган ҳужжатнинг қабул қилиниши, биз совет коммунистларини ва бутун совет халқини илҳомлантиради.

Маркс-Ленин таълимотига, пролетар интернационализми принципларига чексиз содиқ Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ҳаракатимиз олдида, жаҳондаги барча антиимпериалистик кучлар олдида кенгашимиз якунлари очиб бераётган янги перспективаларни амалга оширишга ёрдам бериш учун кучини аямайди, деб сизларни ишонтиришга рухсат этгайсиз, азиз ўртоқлар.

Қадрли дўстлар!

Иш билан, мунозаралар билан бўлиб, вақтнинг тез ўтганлигини билмай қолдик. Худди кечагина биз сизларни Москвага келганлигингиз билан самимий табриклаган эдик. Бундай ҳолатда одатда бўладиган каби, сизлар билан хайрлашиш бир оз оғир бўлади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети номидан партияларингизга, ўз юртларингиздаги ишчилар, деҳқонлар, интеллигенцияга совет коммунистларидан бутун 240 миллионли совет халқидан алангали салом топширишингизни сизлардан илтимос қиламиз **(Қарсаклар).**

Сизларнинг соғлиғингиз учун, азиз ўртоқлар ва жанговар дўстлар!

Зулмга, эксплуатацияга ва қашшоқликка қарши, халқларнинг озодлиги учун, инсониятнинг порлоқ келажаги учун олиб бораётган муқаддас курашимизнинг муваффақияти учун!

Яшасин барча мамлакатлар коммунистларининг бирлиги!

Яшасин коммунизм! **(Узоқ давом этган гулдурос қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради).**

(ТАСС).

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРИ ХАЛҚАРО КЕНГАШИДА

Коммунистик ва ишчи партияларнинг Халқаро Кенгаши 16 июнда ўз ишини давом эттирди.

Эрталабки мажлисга яширин шароитда ишлаётган қардош партиялардан бирининг делегация раҳбари раислик қилди.

Раис Дювалье золимлик режимининг янги қонли жиноятлари тўғрисида, Гаити коммунистлари Бирлашган партияси таниқли раҳбарларининг ҳалок бўлганлиги ҳақида гапирди. Гаити коммунистлари ва демократлари билан бирдамлик тўғрисида баёнот қабул қилиш таклиф этилди. Кенгаш иштирокчилари бу баёнотни якдиллик билан қабул қилдилар.

Шундан кейин мажлис раиси секретариатининг кенгаш қабул қилган барча қарорларни ҳамда иштирокчиларнинг нутқларини эълон қилиш тўғрисида таклиф тушганлигини маълум қилди. «Мир и социализм» халқаро нашриёти шу материалларни турли тилларда нашр этиш ташаббуси билан чиқди. Кенгаш қатнашчилари бу таклифга қўшилдилар.

Кенгаш кун тартибидаги биринчи масала юзасидан эрталабки мажлисда Сан-мари коммунистик партиясининг бош секретари ўртоқ Э. Гаспероии, Лесото коммунистик партияси делегациясининг бошлиғи, Гватемала меҳнат партияси делегациясининг бошлиғи ўртоқ А. Мартинес, Шимолий Ирландия коммунистик партияси ижроия комитетининг аъзоси ўртоқ Х. Мэрфи, Боливия коммунистик партияси марказий комитетининг биринчи секретари ўртоқ Х. Колле, Пуэрта-Рика коммунистик партияси марказий комитетининг секретари ўртоқ Ф. Охеда, Панама халқ партияси марказий комитети сиёсий бюросининг аъзоси ўртоқ Л. Томас, Жанубий Африка коммунистик партиясининг раиси ўртоқ Ж. Б. Маркс сўзга чиқдилар.

Мажлис раиси кун тартибидаги биринчи масала юзасидан сўзга чиқишни истаганлар тамом бўлганлигини маълум қилди. Кенгаш шу масала юзасидан музокараларни тамомлаш тўғрисида қарор қабул қилди.

Кечки мажлисга Буюк Британия коммунистик партиясининг бош секретари ўртоқ Ж. Голлан раислик қилди. Кенгаш иштирокчилари редакцион комиссиянинг докладини тинглади. Бу ҳақда комиссия раиси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Б. Н. Пономарев гапирди. Докладчи редакцион комиссия номидан кенгаш ҳужжатларини қараб чиқиш ва тасдиқлаш учун делегатларга тақдим этди.

Тинчликни ҳимоя қилиш тўғрисида якдиллик билан хитобнома қабул қилинди. Мажлис раиси ўртоқ Ж. Голлан айтганидек, кенгаш иштирокчилари шу ҳужжатни қабул қилиш билан ўзларини тинчлик учун империализмга қарши кураш учун бағишлаганликларини билдирадилар.

Шундан кейин мажлисда Италия коммунистик партияси бош секретарининг ўринбосари ўртоқ Э. Берлингуэр, Доминикана коммунистик партияси делегациясининг бошлиғи ўртоқ М. Санчес, Швейцария меҳнат партияси раҳбарлик комитетининг аъзоси ва марказий комитет секретари ўртоқ Я. Лехляйтер, Судан коммунистик партияси марказий комитетининг бош секретари ўртоқ А. Х. Махжуб, Австралия коммунистик партиясининг бош миллий секретари ўртоқ Л. Ааронз, Руминия коммунистик партияси марказий комитетининг бош секретари ўртоқ Н. Чаушеску, Испания коммунистик партиясининг бош секретари ўртоқ С. Каррильо, Норвегия коммунистик партияси марказий комитети секретариатининг аъзоси ўртоқ А. Петтерсен, Буюк Британия коммунистик партияси ижроия комитети сиёсий комитетининг аъзоси ўртоқ Ж. Уоддис, Реюньон коммунистик партиясининг бош секретари ўртоқ К. Вержес, Марокаш озодлик ва социализм партиясининг бош секретари ўртоқ Али Ята, Сан-Мари коммунистик партиясининг бош секретари ўртоқ Э. Гаспероии сўзга чиқиб, кенгаш асосий ҳужжати лойиҳасига ўз муносабатларини билдирдилар.

* * *

Коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгашининг 17 июндаги мажлиси Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Р. Арисменди раислигида ўтди. Кенгашнинг «Ҳозирги босқичда империализмга қарши кураш вазифалари ҳамда коммунистик ва ишчи партияларнинг, барча антиимпериалистик кучларнинг ҳаракат бирлиги» тўғрисидаги Асосий ҳужжати қабул қилинади. Кенгаш иштирокчилари, шунингдек, «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги тўғрисида»ги мурожаатни ҳам якдиллик билан қабул қилдилар. Кенгаш қатнашчилари шу ҳужжатларни қарсаклар остида қабул қилдилар.

Швейцария Меҳнат партияси раҳбарлик комитетининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари ўртоқ Я. Лехляйтер, Марокаш Озодлик ва Социалистик партиясининг бош секретари ўртоқ Али Ята, Буюк Британия Коммунистик партиясининг бош секретари ўртоқ Ж. Голлан Асосий ҳужжат тўғрисида ўз партияларининг позициясини баён қилдилар.

Ўртоқ Р. Арисменди якунловчи нутқ сўзлади.

Делегатлар коммунистлар гимни «Интернационал»ни ижро этадилар. Коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро Кенгаши ўз ишини тамомлади.

ХАЛҚАРО КЕНГАШ ҚАТНАШЧИЛАРИ ШАРАФИГА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети 17 июнда Кремлдаги съездлар саройида коммунистик ва ишчи партиялар Халқаро Кенгаши қатнашчилари шарафига қабул маросими ўтказди.

КПСС делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев шу ерда ҳозир бўлган кишиларни табриклаб нутқ сўзлади.

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КЕНГАШИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

1969 йил 5 июндан 17 июнгача Москвада 75 коммунистик ва ишчи партиянинг Халқаро Кенгаши бўлди. Кенгаш қатнашчилари бу кенгашни империализмга қарши курашни кучайтиришда, бутун жаҳондаги кенг халқ оммасининг антиимпериалистик ҳаракат бирлигига эришишда жуда катта воқеа деб, марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принциплари асосида коммунистик ҳаракат жипслигини мустаҳкамлаш йўлидаги муҳим босқич деб баҳоламоқдалар.

Кенгашда қуйидаги коммунистик ва ишчи партияларнинг делегациялари қатнашди: Австралия Коммунистик партияси, Австрия Коммунистик партияси, Жазоир Социалистик авангард партияси, Аргентина Коммунистик партияси, Бельгия Коммунистик партияси, Ғарбий Берлин Бирлашган социалистик партияси, Болгария Коммунистик партияси, Боливия Коммунистик партияси, Бразилия Коммунистик партияси, Буюк Британия Коммунистик партияси, Венгрия Социалистик ишчи партияси, Венесуэла Коммунистик партияси, Гаити коммунистлари Бирлашган партияси, Гайана Халқ прогрессив партияси, Гваделупа Коммунистик партияси, Гватемала Меҳнат партияси, Германия Коммунистик партияси, Германия Бирлашган социалистик партияси, Гондурас Коммунистик партияси, Греция Коммунистик партияси, Дания Коммунистик партияси, Доминикана Коммунистик партияси, Исроил Коммунистик партияси, Ҳиндистон Коммунистик партияси, Иордания Коммунистик партияси, Ироқ Коммунистик партияси, Эрон Халқ партияси, Шимолий Ирландия Коммунистик партияси, Ирландия ишчи партияси, Испания Коммунистик партияси, Италия Коммунистик партияси, Канада Коммунистик партияси, Кипр Меҳнаткаш халқ прогрессив партияси, Колумбия Коммунистик партияси, Коста-Рика Халқ авангард партияси, Лесото Коммунистик партияси, Ливан Коммунистик партияси, Люксембург Коммунистик партияси, Озодлик ва социализм партияси (Марокаш), Мартиника Коммунистик партияси, Мексика Коммунистик партияси, Монголия Халқ революцион партияси, Нигерия марксчи-ленинчилари, Никарагуа Социалистик партияси, Норвегия Коммунистик партияси, Шарқий Покистон Коммунистик партияси, Панама Халқ партияси, Парагвай Коммунистик партияси, Перу Коммунистик партияси, Польша Бирлашган ишчи партияси, Португалия Коммунистик партияси, Пуэрто-Рико Коммунистик партияси, Реюньон Коммунистик партияси, Руминия Коммунистик партияси, Сальвадор Коммунистик партияси, Сан-Марино Коммунистик партияси, Сурия Коммунистик партияси, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, АҚШ Коммунистик партияси, Судан Коммунистик партияси, Тунис Коммунистик партияси, Туркия Коммунистик партияси, Уругвай Коммунистик партияси, Финляндия Коммунистик партияси, Франция Коммунистик партияси, Цейлон Коммунистик партияси, Чехословакия Коммунистик партияси, Чили Коммунистик партияси, Швейцария Меҳнат партияси, Эквадор Коммунистик партияси, Жанубий Африка Коммунистик партияси, Яширин шароитда ишловчи икки партия (буларнинг номи хавфсизлик мулоҳазалари билан эслатиб ўтилмайди), Куба Коммунистик партияси ва Швеция сўл партияси — коммунистлар делегациялари кенгашда кузатувчилар сифатида ҳозир бўлдилар ва ўз позицияларини баён қилдилар.

Кенгаш «Ҳозирги босқичда империализмга қарши кураш вазифалари ҳамда коммунистик ва ишчи партияларнинг, барча антиимпериалистик кучларнинг ҳаракат бирлиги» деган асосий ҳужжатни қабул қилди. Австралия, Италия, Сан-Марино, Реюньон Коммунистик партияларининг делегациялари ҳам коммунистик ва ишчи партияларнинг, барча антиимпериалистик кучларнинг бирлигини мустаҳкамлаш кераклигини айтишиб, ҳужжатнинг империализмга қарши биргаликда кураш олиб бориш программаси баён қилинган қисмигагина тамомила қўшилганликларини айтдилар, Доминикана Коммунистик партиясининг делегати эса асосий ҳужжатни қўллаб-қувватламади.

Кенгаш қатнашчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини байрам қилиш масаласини муҳокама қилдилар ва «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги тўғрисида»ги мурожаатни қизғин ва баланд руҳ билан маъқулладилар.

Кенгаш жаҳон халқларига «Вьетнамга мустақиллик, озодлик ва тинчлик!» чақириғи билан мурожаат қилди. Кенгаш Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматининг тузилишини қизғин маъқуллади. Кенгаш «Тинчликни ҳимоя қилиш ҳақидаги хитобнома»ни қабул қилди. У араб халқларининг Исроил агрессиясига қарши ҳаққоний курашини қўллаб-қувватлаш ҳақидаги баёнотни, шунингдек жуда қаттиқ репрессияларга дучор бўлаётган ва халқаро империализмдан мадад олаётган реакцион диктаторлик режимларига қарши оғир шароитларда фидокорона кураш олиб бораётган коммунистлар ва демократлар билан бирдамлик тўғрисидаги баёнотни қабул қилди.

Кенгаш сидқидиллик, қардошларча бирдамлик руҳида ўтди ва кенгаш ишлари тўғрисида кенг маълумот бериб турилди. Кенгашга тайёргарлик кўриш даврида ҳам, кенгаш давомида ҳам барча партияларнинг ҳуқуқий тенглиги принципи ва ишларни олиб боришнинг коллектив методларига қаттиқ риоя қилинди.

Кенгаш қатнашчилари коммунистик ва ишчи партиялар ўртасидаги алоқаларни янада ривожлантиришга тайёр эканликларини билдирдилар. Улар икки томонлама учрашувлар ва маҳаллий учрашувларни ўтказиш, фикр ва тажрибаларни айирбошлаш учун, актуал сиёсий ва назарий масалаларни, империализмга қарши, тинчлик, миллий тараққиёт, демократия ва социализм ишининг тантанаси учун кураш масалаларини коллектив суратда муҳокама қилиш ва ишлаб чиқиш учун зарурат бўлишига қараб, коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро кенгашларини ўтказиб туриш мақсадга мувофиқ эканлигини таъкидладилар.

* * *

Кенгашнинг материалларини унинг ишида қатнашмаган Коммунистик ва ишчи партияларга ҳам юборишга қарор қилинди.

Кенгаш қатнашчилари бу кенгашнинг якунлари ҳар бир коммунистик партиянинг ва бутун халқаро коммунистик ҳаракатнинг манфаатларига мос бўлиб тушишига астойдил аминдирлар.

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРИ КЕНГАШИНИНГ БАЁНОТИ

75 коммунистик ва ишчи партиянинг Москвада тўпланган вакиллари Гаити коммунистлари, демократлари ва бошқа ватанпарварларининг яна кўплаб қамоққа олинаётганлиги ва ваҳшиёна ўлдирилаётганлиги тўғрисидаги хабарни эшитиб қаттиқ дарғазаб бўлдилар.

Бундан бир неча кун муқаддам Жеральд Бриссон, Даниэль Сансариқ, Жерар Вадестрандт, Жак Жанно ўртоқлар ва коммунистларнинг бошқа атоқли раҳбарлари ўлдирилди. Гаити коммунистлари Бирлашган партияси Марказий Комитетининг Дювалье жаллодлари томонидан қўлга олинган бош секретари ўртоқ Жозеф Ронэнинг ҳаёти хавф остида.

Америка монополияларининг қўллаб-қувватлаши билангина ҳокимият тепасида турган мустабид Дювалье режими 12 йил ичида мамлакатни қамоқ лагерига айлантирди. Қонли таъқиблар, қийноқлар, ўлим ҳукмлари, халққа қарши қаратилган қонунларнинг амалга оширилаётганлиги ва, жумладан, бошпана бериш ҳуқуқи тўғрисидаги қонуннинг бекор қилинганлиги — буларнинг ҳаммаси Гаити ватанпарварларининг қаршилигини бостиришни кўзда тутади. Дювалье режими ўзининг асосий зарбасини ўз ватанининг озодлиги, мустақиллиги ҳамда порлоқ истиқболи учун мардона курашувчи Гаити коммунистлари Бирлашган партиясининг аъзоларига қарши қаратган.

Коммунистик ва ишчи партияларнинг кенгаши ғоят яширин шароитда, ҳар кун ҳаётлари хавф остида қолишига қарамай, истибдодга қарши фидокорона курашни давом эттираётган Гаити коммунистлари ва демократлари билан қардошларча бирдам эканлигини изҳор қилади.

Кенгаш барча мамлакатлардаги меҳнаткашлар оммасини, демократик ва прогрессив кучларни Гаити коммунистлари ҳамда бошқа ватанпарварларнинг террор қилиниши, ўлдирилиши ва таъқиб этилишини тўхтатишни қатъий талаб қилишга чақиради.

Истибдодга қарши, ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун, социализм учун курашда ҳалок бўлган қаҳрамонларга абадий шон-шарафлар!

Ўртоқ Жозеф Ронэ озод қилинсин!

Гаитидаги барча сиёсий маҳбуслар озод қилинсин!

ТИНЧЛИКНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА ХИТОБНОМА

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КЕНГАШИДА 1969 ЙИЛ 16 ИЮНДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН

Биз Москвадаги Халқаро кенгашга тўпланган коммунистик ва ишчи партияларнинг вакиллари жаҳон халқларига, эътиқодлари ва сиёсий қарашлари қандайлигидан қатъий назар, ҳамма кишиларга мурожаат қилиб, уларни тинчликни ҳимоя қилиш ва мустаҳкамлаш йўлида биргаликда ҳаракат қилишга даъват этамиз.

Энг муҳим нарса учун — инсониятнинг келажаги учун кураш олиб борилмоқда. Асримизнинг биринчи ярмида бўлиб ўтган иккита жаҳон уруши 70 миллиондан ортиқ кишининг ёстиғини қуритди, минг-минглаб обод шаҳарлар ва қишлоқларни яксон қилди. Хиросима устидаги машъум атом булути — башарти империализм учинчи жаҳон урушини бошлашга муваффақ бўлса, у қандай оқибатларга олиб келиши мумкинлиги тўғрисидаги фожиали огоҳлантиришдир.

Ядро бомбалари бир неча дақиқа ичида исталган қитъага етиб бориб, жуда катта территорияларни култепага айлантира оладиган ҳозирги шароитда бошланадиган жаҳон можароси юз миллионларча кишининг халок бўлишига, жаҳон цивилизацияси ва маданияти дурдоналари куйиб кул бўлишига олиб келган бўлур эди.

Урушлар, агрессия ва зўравонлик ҳаракатлари, халқларнинг озодлигига тажовуз қилиш — ана шуларнинг ҳаммаси империализм сиёсатига азалдан хос нарсалардир.

Зотан империализм ва аввало Америка империализми қуролланиш пойгасига зўр бермоқда, халқаро кескинликни кучайтирмоқда, Ер куррасининг турли жойларида можаролар ва маҳаллий урушлар келтириб чиқармоқда. Халқлар озодлигининг ашаддий душмани бўлган Америка империализми турли воситалар билан миллий озодлик ҳаракатларини бостиришга уринмоқда, реакцион тўнтаришлар уюштирмоқда, халққа қарши режимларни зўрлаб ўрнатиб қўймоқда ва қўллаб-қувватламоқда.

Кўп йиллар мобайнида Америка империалистлари Вьетнамда энг ваҳшиёна воситаларни қўлланиб агрессив уруш олиб бормоқда.

Яқин Шарқда араб халқларига қарши Исроил қилган агрессия натижасида кескинликнинг хатарли ўчоғи сақланиб турибдики, бу нарса ҳар дақиқа уруш ёнғинини чиқариб юбориши мумкин.

Империализмнинг Кубага қарши, Корея соҳиллари яқинида, Осиё, Африка, Латин Америкасидаги кўпгина давлатларга қарши иғвогарлик кирдикорлари тинчликка доимо хавф-хатар солиб турибди.

Европа марказида урушқоқ Ғарбий Германия империализми куч тўпламоқда, янги нацизм бош кўтармоқда. Агрессив НАТО блокига таянувчи ва Америка империализми билан яқиндан иттифоқ бўлиб ҳаракат қилаётган Бонн ҳукмрон доиралари гитлерчилар Германияси тормор келтирилганлигидан зарур сабоқларни чиқариб олмасдан, реваншчилик сиёсатини ўтказмоқдалар ядро қуролини қўлга киритиб олишга интилмоқдалар, Европадаги ҳамма халқларининг хавфсизлигига хатар солмоқдалар.

НАТОнинг турли мамлакатларида ва Испанияда Америка империалистларига бериб қўйилган ҳарбий базалар Европада тинчликка хавф туғдирмоқда.

Монополистик капиталнинг фойдасини кўзлаб ўтказилаётган агрессия ва уруш сиёсати капиталистик мамлакатларнинг ўзида кенг халқ оммасининг эксплуатация қилинишини кучайтирмоқда, ирқий камситишни авж олдирмоқда, қўпол зўравонликни одат қилмоқда, демократик эркинликларнинг чекланишига олиб бормоқда, халқ оммасининг туб манфаатларига ҳамла қилмоқда. Экономиканинг милитарлаштирилиши жуда катта моддий маблағларни кемирмоқда, турмуш даражасини пасайтирмоқда, меҳнат аҳлининг елкасига оғир юк бўлиб тушмоқда. Юз миллионларча кишилар очлик ва қашшоқлик азобини тортаётган бир пайтда инсоният олдида янги уфқлар очиб берувчи фан ва техниканинг энг буюк муваффақиятлари вайронгарчилик мақсадларига қаратилганлиги учун империализм айбдордир.

Шу сабабли ҳам тинчлик учун кураш халқларнинг озодлиги, тараққиёт ва демократия учун, келгиндиларнинг зўравонлигидан, эски ва янги мустамлакачиликдан, реакция ва фашистлар диктатурасидан халос бўлиш учун олиб борилаётган кураш билан қўшилиб кетмоқда.

Ҳозирги вақтда мустаҳкам тинчлик ҳаёл эмас, балки бемалол эришиш мумкин бўлган мақсаддир. Эндиликда дунёда урушга қарши, кескинликни юмшатиш ва кенг кўламдаги халқаро ҳамкорлик учун курашаётган қудратли ижтимоий ва сиёсий кучлар мавжуд. Биринчи социализм мамлакати — Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик давлатларнинг изчил тинчликсевар сиёсати, капитал мамлакатларидаги меҳнаткашлар курашининг кучайиб бораётганлиги, миллий озодлик ҳаракатининг ўсганлиги, жаҳон демократик жамоатчилигининг кенг доиралари, тинчлик тарафдорлари қилаётган ҳаракатлар янги жаҳон урушининг фатал равишда муқаррарлигини бартараф этади ва халқларнинг тинчликка бўлган интилишини рўёбга чиқариш учун реал имконият яратиб беради.

Эндиликда империализм тинчликнинг тақдирини ўзбошимчалик билан ҳал қила олмайди. Америка агрессорлари Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни тўхтатишга ва музокаралар бошлашга мажбур бўлдилар. Ерда, сувда ва космик фазода ядро синовлари ўтказишдан воз кечиш тўғрисида шартнома тузилди, ядро қуролини тарқатмаслик ҳақидаги шартнома имзоланди. Бинобарин, халқлар жипслашиб актив ҳаракат қиладиган бўлсалар конкрет натижаларга эришиш мумкин.

Модомики, империализм мавжуд экан, ҳарбий можаролар хавфи гарчи сақланиб қолаверса ҳам турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши бизнинг давримизда реал иш бўлиб қолади. Лекин тинч-тотув яшаш халқ оммасининг империализмга қарши, унинг куч ишлатиш позициясида туриб ўтказадиган сиёсатига қарши доимо ва қаттиқ кураш олиб боришини тақозо этади.

Тинчлик учун кураш — социалистик давлатларнинг тинчлик йўлидаги ташаббусларини ҳам, Жанубий Вьетнам чангалзорларида Вьетнам ватанпарварлари қилаётган ғолибона жангларни ҳам, Европа ва Америка шаҳарларидаги урушга қарши намойишларни ҳам, япон халқининг Америка ҳарбий базаларига қарши курашини ҳам ўз ичига олади. Ишчилар синфининг монополиялар ҳукмронлигига қарши чиқишлари ҳам, Латин Америкаси халқларининг ҳарбий тўдалар диктатураларига қаршилиги ҳам, Осиё ва Африка мамлакатларидаги мустамлакаларга қарши ҳаракатлар ҳам, АҚШдаги негр аҳолисининг ўз ҳуқуқлари учун кураши ҳам тинчлик ишига хизмат қилади. Шу курашда қатнашаётган ҳар бир киши ишчи коржомасидами, деҳқончилик билан машғулми ёки лабораторияда меҳнат қилаяптими, бундан қатъий назар тинчликни ҳимоя қилишнинг муштарак ишига ҳисса қўшмоқда.

Биз меҳнат аҳлига — ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларга, фан ва маданият арбобларига, инсониятнинг меҳнати ва ижодий куч-ғайрати билан бунёдга келган самараларни сақлаб қолиш ва кўпайтириш истагида бўлган ҳамма кишиларга;

ўз фарзандларининг келажаги тўғрисида қайғураётган оналарга ва оталарга;

эзгу режалар ва орзуларни рўёбга чиқаришга, куч ва ғайратини ўз мамлакатларининг равнақига бағишлашга интилаётган ёшларга ва студентларга;

ўз халқларининг тақдири учун ташвишланаётган парламент аъзоларига, давлат арбобларига ва сиёсий арбобларга;

сиёсий партияларга, касаба союзларга, жамоат ташкилотларига ва ҳаракатларига;

диний жамоаларга ва бирлашмаларга, турли динлардаги кишиларга;

тинчликни ҳимоя қилиш ҳаракатлари ва урушга қарши кампанияларнинг қатнашчиларига;

ҳамма эркакларга ва аёлларга мурожаат қилиб, айтамизки;

Вьетнамдаги АҚШ агрессиясининг тўхтатилишини, Америка қўшинларининг олиб чиқиб кетилишини, вьетнам халқининг суверен ҳукуматлари ҳурмат қилинишини — Вьетнамга мустақиллик, озодлик ва тинчлик берилишини талаб қилингиз;

Яқин Шарқдаги Исроил агрессияси оқибатларининг БМТ Хавфсизлик Кенгаши резолюцияси асосида тугатилишига эришингиз;

эски ва янги мустамлакачиликнинг батамом тугатилиши учун, барча мазлум халқларнинг мустақилликка эришмоғи учун, Португалия мустамлакачиларининг урушлари тўхтатилиши, Жанубий Африкадаги ва ҳамма жойлардаги шармандали ирқчиликнинг барҳам топтириш учун, чет эл монополияларининг гумашталари бўлган сотқин режимларнинг йўқотилиши учун курашингиз;

давлатларнинг социал тузумидан қатъий назар, уларнинг тинч-тотув яшаши принципларини тўлиқ амалга оширилиши учун, халқаро кескинликнинг юмшатилиши, ҳал этилмаган халқаро масалаларнинг музокаралар йўли билан бартараф қилиниши учун, империалистларнинг халқлар мустақиллиги ва суверенитетига, уларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқига қилаётган ҳамлаларига қарши, мамлакатлар ўртасидаги кенг кўламда тенг ҳуқуқли ҳамкорликни ривожлантириш учун курашдаги куч-ғайратларни кўпайтирингиз.

Биз кейинги жаҳон урушини бошдан кечирган ва унинг даҳшатларини эсдан чиқармаган кишиларга, Европада тинчликни ҳимоя қилаётган ҳамма кишиларга, шу жумладан Ғарбий Германиянинг тинчликсевар жамоат кучларига ҳам мурожаат қилиб айтамизки:

Германия Федератив Республикаси ўтказаётган территориал даъволар сиёсати йўлига, унинг ядро қуролини қўлга киритиш муддаоси йўлига ғов солайлик, янги нацизм кучларини даф бўлишга мажбур этайлик!

Иккинчи жаҳон уруши натижасида Европада вужудга келган реал аҳволни, мавжуд чегараларнинг дахлсизлигини эътироф этиш, Германия Демократик Республикасини эътироф этиш — Европа қитъасида мустаҳкам тинчлик бўлишининг энг зарур шартлари ана шулардир.

Европада коллектив хавфсизликнинг самарали системасини вужудга келтириш ва дунёнинг ҳарбий гуруҳларга бўлинганлигини тугатиш учун, халқлар ўртасида ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик муҳитини ўрнатиш учун курашни қизитиб юборайлик. Варшава шартномасидаги давлатларнинг Будапешт кенгаши таклиф этганидек давлатларнинг умумевропа кенгашини ўтказиш бунга йўл очган бўлур эди.

Ер юзидаги тинчлик «қўрқув мувозанати»га таяниши мумкин эмас. Қуролланиш пойгаси тўхтатилмас экан мустаҳкам тинчлик ҳам бўлмайди.

Ер куррасининг турли районларида атомсиз зоналар вужудга келтиришга, ядро қуролининг ҳар қандай синовлари тақиқланишига, ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартноманинг тезроқ кучга киритилишига ва бу шартномада ҳамма давлатларнинг иштирок этишига, ядро қуролининг тақиқланишига ва унинг запаслари тугатилишига эришмоқ зарур.

Ўзгаларнинг территорияларидаги ҳарбий базаларнинг тугатилишини, мамлакатларни ўзларига зўрлаб қабул қилдирилган агрессив ҳарбий пактлардан халос қилишни, химиявий ва бактериалогия қуролининг ҳамма турларини самарали халқаро тақиқлашни талаб қилиш лозим.

Тўла ва батамом қуролсизланишга изчиллик ва қунт билан ҳаракат қилмоқ лозим.

Биз, коммунистлар ҳамма синовлар вақтида халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликдан иборат ленинча ғояларга чексиз содиқ бўлиб келдик. Аввал бўлганидек, ҳозир ҳам милитаризм, агрессия ва уруш сиёсатига қарши чиқаётган ҳамма кишилар билан биргаликда ана шу олий, умумбашарий мақсадлар учун курашаверамиз. Шу мақсадда биз жуда турли-туман ижтимоий ва сиёсий кучлар билан алоқаларни ривожлантиришга ва ҳамкорлик қилишга тайёрмиз.

Барча тараққийпарвар, тинчликсевар кучларнинг бирлиги — замонамизнинг амридир. Биз бир бутун бўлиб жипслашсак Ер юзида муқаддас тинчлик ишининг ғалабасини таъминлай оламиз!

РЕСПУБЛИКА санитария авиация станциясида навбатчи радистлар кечаси-ю-кундузи ишлашади. Улар республиканинг ҳамма чеккаларидан шошилинч сигналлар қабул этадилар. Суратда: учувчи Иван Кравцов ва врач Ҳамид Жўраев бошлиқ шифокорлар навбатдаги рейсга жўнаб кетмоқдалар.

Г. Пун (ЎзТАГ фотоси).

СИЁСИЙ БИЛИМЛАР — ЁШЛАРГА

Комсомол сиёсий маорифи шохобчаларида ўқув йили якунланиш арафасида турибди. Партия ва комсомол ташкилотлари сўнгги машғулотларни юксак уюшқоқлик билан ўтказиш, ўқув йилини намунали якунлаш тадбирларини амалга оширмоқдалар.

Чирчиқ электрохимия комбинатида ҳам сиёсий ўқув кўнгилдагидек бормоқда. Бутун йил давомида машғулотлар юксак савияда ўтказилди. 150 тингловчи зўр иштиёқ ва қизиқиш билан ўз назарий билимини оширди.

Комбинат партия ташкилоти комсомол-сиёсий маорифи шохобчалари ишини намунали ташкил этишга мунтазам ғамхўрлик қилиб келяпти. Машғулотлар ўтиш методикаси, пропагандистлар маҳорати, адабиётлар ва кўргазмали қуроллардан фойдаланишни коммунистлар доим кузатиб борадилар, суҳбатларни таҳлил этадилар, камчиликлари бўлса кўрсатадилар ва сиёсий ўқувни янада яхшироқ ташкил этишга амалий ёрдам берадилар.

Корхонада иш олиб бораётган «Ёшлар ва техника тараққиёти», «Партия ҳақида суҳбатлар», «Кругозор» назарий семинари ва тўгараклар ёшларни сиёсий жиҳатдан тоблашнинг ҳақиқий воситаси бўлиб қолган.

Доҳий В. И. Лениннинг ҳаёти ва асарлари билан ёшларни мунтазам таништириб бориш пропагандистлар диққат марказида турибди. Машғулотларга кўпинча кекса большевиклар, комсомол ва меҳнат ветеранлари таклиф этилади, уларнинг шон-шуҳратга тўлиқ эсдаликлари ҳаяжон билан тингланади. Революция ветеранларидан К. И. Нагорний, Н. Тестелец, 3-цех бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони О. Илёсов, 3-цех аппаратчиси, СССР Олий Советининг депутати А. П. Коснева, меҳнат ветерани, Ленин орденли М. Г. Пашкун ўртоқларнинг алангали йиллар ҳақидаги хотиралари, корхона ва унинг комсомол ташкилоти босиб ўтган шонли йўл ҳақида ҳикоя қилиб бермоқдалар.

Бу жиҳатдан коммунист М. В. Гончаров пропагандистлик қилаётган «Ёшлар ва техника тараққиёти» назарий семинаридаги ишлар диққатга сазовордир. Бу ерда программа бўйича машғулотлар тўлиқ ўтилиши билан бирга семинарлар, тематик кечалар, конференциялар, баҳслар бўлиб туради. Уларда ёшларни қизиқтириб келаётган масалалар коллектив бўлиб ўрганилади, ҳал қилинади. Чунончи, «Ҳаётни кимдан ўрганиш керак?» мавзуида ўтказилаётган баҳсларда Маркс, Энгельс, Ленин, Горький, Дзержинский каби буюк сиймолар ҳаёти ҳақида гап борди. Бадиий асарларни ўрганиш юзасидан ўтказилган китобхонлар конференциясида «Ёшлар адабиётда ва кинода» мавзуи муҳокама қилинди.

Комбинат цехларида 30 миллат вакиллари аҳил меҳнат қилмоқда. Шунинг учун партия ва комсомол комитетлари интернационал темаларда рангбаранг тадбирлар ўтказиб келмоқда. Дўстлик кечалари, турли учрашувлар, лекция ва суҳбатлар ўтказиш одат тусига кирган.

Партия комитети ўз мажлисларида ёшлар тарбияси, уларни ғоявий жиҳатдан чиниқтириш масалаларини узлуксиз муҳокама қилмоқда. Сиёсий маориф кабинетида комсомол пропагандистлари учун доимий семинарлар, консультациялар ташкил этилган, машғулотлар юзасидан методикалар, адабиётлар тавсия этилади. Бундай ишлар машғулотлар якунланаётган шу кунларда янада кучайтирилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети XV пленумининг «Комсомолга партия раҳбарлигининг аҳволи ва бу раҳбарликни янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарори муносабати билан комбинат партия комитети янги режаларни амалга оширмоқда.

С. ЖЎРАЕВ.

КАТТА ХИРМОН УЧУН

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

Пахтакор деҳқонлар беш йилликнинг тўртинчи йилида социалистик мажбурият олиб иш бошлашган эди. Мана шу кунларда кўпчилик колхоз ва совхозларда 356 минг тонналик улкан хирмон учун пухта замин тайёрланмоқда. Кўпчилик хўжаликларда иккинчи парвариш тугалланди. Ҳамма майдонларда суғориш ишлари бошлаб юборилганига анча бўлди. Деҳқонлар мўлжалдаги ҳосилни йиғиштириб олиш, ҳосилдорликни муттасил ошириш йўлида ўзларининг бутун куч ва имкониятларини, билим ва маҳоратларини ишга солиб, мавжуд техника воситаларининг ҳар биридан унумли ва тўлиқ фойдаланиш учун ҳаракат қилишяпти.

Редакциямизга келаётган қатор хатларда у ёки бу хўжаликнинг ана шу кунларда пахтачиликни ривожлантириш йўлида қилаётган меҳнатларини тараннум этувчи хабарларни кўплаб ўқиймиз. Уларнинг бирида илғор пахтакорнинг ғўза парваришида эришаётган ютуқлари ҳақида гапирилса, бошқа бирида моҳир механизаторнинг культивация қилишда тадбиркорлик билан ишлаётганлиги хабар қилинади.

Оққўрғон районидаги Охунбобоев номли колхоздан хабар юборган **жамоатчи мухбир Э. Турсунов** хўжаликнинг Маъмур Қосимов бошлиқ бригадасида 50 гектар ерда астойдил меҳнат қилаётган тўққиз қизнинг ишларини ёзган. Улар ғўзага ишлов бериш, ягана қилиш, ўташ ишларининг ҳаммасини қўшиб биргаликда олиб бормоқдалар. Бу участка аъзолари ўзлари парвариш қилаётган пахтазорлардан пландаги 28 ўрнига 30 центнердан ҳосил кўтариш учун ҳаракат қилишяпти.

— Ўтган йили шудгор сифатли бўлган эди, — деб хабар қилади **Бекобод районидаги Навоий номли колхоздан ўртоқ Қ. Сиддиқов.** — Ана шу ерлардаги ғўза ҳозир яхши ривожланмоқда. Гектарлардаги ғўзаларни парвариш қилишни шундай давом эттирилса, бу йилги социалистик мажбуриятта етадиган мўл ҳосил етиштирилади.

— Бу йилги марра 33 центнердан. Ана шу ҳосилни олиш учун ҳар гектар майдонда 100—105 минг тупдан кўчат ўстирилмоқда. Икром ака Ҳолиқов бошлиқ участканинг 120 гектарлик пахтазорида меҳнат қилаётган деҳқонларнинг ишлари ана шундай деб хабар қилади **газетхон Т. Тамабоев ва Ф. Мўминов ўртоқлар Оққўрғон районидаги Навоий номли колхоздан.**

Шунингдек, райондаги «Оққўрғон», совхози «Ленинобод», «Озод» колхозларидан жамоатчи мухбирларимиз А. Абдураимов, М. Мамедов, Н. Тўфонов ўртоқлар ҳам пахтакорларнинг ажойиб меҳнатларини тасвирлаб редакциямизга қатор хабарлар йўллашган.

Шу кунларда пахтакорларимиз ғўза парваришини янада қизитиб юбордилар. Ғўзалар ўтлардан холи бўлмоқда. Бу ишларда ҳамма колхоз пахтакорлари, совхозларнинг ишчилари фаол меҳнат қилишяпти. Энди иш ҳар туп ғўзани сифатли парвариш қилиб, кўплаб ҳосил тугунчалари яратишга қаратилган. Жойлардан редакцияга келаётган хатларда катта «оқ олтин» хирмони бунёд этиш йўлида далаларда жавлон ураётган азамат кишиларимизнинг меҳнатлари ҳартомонлама ўз аксини топмоқда. Бекобод, Бўка, Ўрта Чирчиқ ва бошқа жойлардан редакциямизга келган қатор хатларда пахтакорлар ҳақида ана шундай илиқ сўзлар баён этилган.

ҲАМ МЕҲНАТ, ҲАМ ИЛМ

Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводининг кўпгина илғор ишчилари ишлаб чиқаришдан ажралмагач ҳолда сиртдан институт ва техникумларда ўқимоқдалар. 67 киши Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтида, 21 киши техникумларда илм олишмоқда.

Улар орасида ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичларни қўлга киритиб, коллективнинг катта ҳурматига сазовор бўлиб келаётган ремонт-механика цехининг токари А. Чурсин, пўлат қуйиш цехининг мастери Н. Мирғозиев, тепловоз цехининг слесари Ҳ. Шерқўзиев, транспорт цехининг слесари А. Қодиров ва бошқалар бор.

Бундан ташқари, электр-машина цехи ҳузурида ташкил этилган икки йиллик фан-техника университетида ўқишлар муваффақиятли ўтмоқда. Унга мастерлардан 32 киши жалб этилган. Университетга Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг малакали ўқитувчилари — техника фанлари кандидатлари Д. Феральман ва Ю. Дьяков ўртоқлар бошчилик қилмоқдалар. Университет ўқувчилари асосан тепловоз ремонтининг технологиясига оид темаларда лекциялар тингламоқдалар.

Завод маъмурияти ва партия комитетининг ташаббуси билан темир йўл транспорти инженерлари институти ҳузурида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун раҳбар ходимларнинг 6 ойлик ўқиши ташкил этилган эди. Яқинда уни 14 киши муваффақият билан тамомлади.

Электр машина цехи техника бюросининг бошлиғи Л. Абрамова, тепловоз цехининг бош мастери Я. Китайгородский, завод бош технология бўлимининг инженери А. Попов ва бошқалар шулар жумласидандир.

Заводда ишчилар ва ходимларнинг сиртдан ўқиб илм олишлари учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган. Ишчилар ана шу имкониятлардан фойдаланиб, олий маълумот олишга астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Ж. МАҲМУДОВ.

Қорақамиш массиви республикамиз пойтахтининг энг кенжа уй-жой массивларидан бири ҳисобланади. Ҳозир бу ерда ўнлаб кўпқаватли бинолар, маданий-маиший муассасалар қад кўтарган. Массивда минглаб тошкентликлар оилалари истиқомат қилмоқда. Суратда массивда қурилган янги уй-жой биносини кўриб турибсиз.

Ю. Содиқов фотоси.

«Ташсельмаш» заводининг пешқадам ишчиси Федоров 9 йилдан буён самарали меҳнат қилиб келмоқда. У беш йилликнинг тўртинчи йил топшириғини барвақт адо этиш учун курашга муносиб ҳисса қўшаётир. Кунлик топшириқни доимо ошириб бажармоқда.

А. Тўраев фотоси.

ЛАГЕРЬ ГАШТИ

Мана, бир ҳафтадан ошдики, колхознинг баҳаво ва сўлим боғи устида пионер лагерининг байроғи ҳилпираб турибди. Бу ерда уззу-кун ҳаёт қайнайди.

— «Тўлқин» деб ном олган бу лагерь уч смена ишлайди, — дейди лагерь бошлиғи Ҳ. Баҳромов. — Ҳозир бу ерда районимиздаги 3, 42 ва 22-мактаб ўқувчиларидан 40 киши дам олмоқда.

Ўтган қисқа вақт ичида ўқувчилар экскурсия-походларга олиб чиқилди. Донгдор кишилар билан учрашув ўтказиш ҳам планлаштириб қўйилди. Уч сменада 120 ўқувчи дам олиб қайтади.

Ўрта Чирчиқ районидаги 3-мактаб ҳузурида ташкил этилган пионерлар лагерида болаларнинг яйраб дам олишлари учун ҳамма имкониятлар муҳайё. Лагерь жойлашган сўлим мевали боғ Карл Маркс номли колхоз томонидан ҳадя қилинди. Колхоз дам олувчиларни турли сабзавот ва озиқ-овқатлар билан таъминлаб турибди.

А. АКБАРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ XV ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

КУРКАЧИЛИК ФАБРИКАСИ

Оржоникидзе районидаги „Химик“ совхозининг директори Анвар Ўрмонов ҳикоя қилади

СОВХОЗ ходимлари куркаларнинг бир кеча-кундузда қандай семираётганлигини назорат қилиб туришади. Суратда: (чапдан) совхознинг илғор куркабоқари Иззет Абхаиров, совхоз директори Анвар Ўрмонов ва зоотехник Иброҳим Ғафаров ўртоқлар.

КОНВЕЙРДА... ЖЎЖАЛАР

Ҳикояни совхозимиз территориясини сайр қилдиришдан бошламоқчиман. Яхшиси, аввало, инкубатор цехига кирайлик. Бу бино посёлкамизнинг жанубидаги қамишзор, ташландиқ кўл ёнида яқингинада қад кўтарди, цехда монтаж ишлари олиб борилялти. Тухумга иссиқлик ҳарорати берадиган, жўжа очиб чиқадиган машиналарни ўрни-ўрнига қўйиш тугалланай деб қолди. Цех ишга тушганда 28 кун мобайнида бирйўла совхозимизнинг ўзида 15—20 минг жўжа очириш имконияти туғилади.

Уларни сўнг ёнидаги «батарей» деб ном олган цехга узатамиз. Ҳозир бу ерда ҳам турли-туман агрегатлар қурилиб тахт қилиб қўйилди. Инкубациядан чиққан жўжалар «КБЭ-1», «КБЭ-1А», «КБ-106 М» батареяларига қўйилади. Шундан кейин паррандачиларимиз буларни парвариш қилишга киришадилар. Бу цехдаги жўжалар ўсадиган машиналарга диққат билан бир қаранг. Сув бериш, овқатлантириш, гўнгини тозалаш, ювиш механизмлар ёрдами билан амалга оширилади. Бинони маълум иссиқликда сақлаш, ҳавосини янгилаб туриш ҳам махсус машиналар ёрдамида бажарилади.

Цехда бир суткалик жўжалардан 15—20 мингта қўйилиб, бир ой давомида боқилади. Кейин бошқа цехларга, майдончаларга, усти ёпиқ шийпонларга узатилиб, парвариш қилишга киришилади.

Совхозда инкубация қурилиши куркачиликни ривожлантиришда катта роль ўйнайди. Ишимизни кенг кўламда, атрофлича пухта олиб бориш имконияти туғилади. Маҳсулотнинг таннархини янада арзонлаштиради. Ҳозирча биз совхоздаги куркалардан олинган тухумларни Тошкентдаги насилчилик заводига олиб бориб, унинг инкубаторида жўжа очириб келяпмиз. Бу эса анчагина қийинчиликларнинг келиб чиқишига сабаб бўляпти. Тухумни олиб бориш пайтида унинг бир қисми синади, очирилган жўжалар олиб келинаётганда анчаси нобуд бўлади. Бу эса ҳар бир тухумдан жўжа олиш процентини камайтириб юборади. Инкубацияни совхоз территориясида қурилиши ишдаги бундай қийинчиликларга кескин барҳам беради. Жўжа олишни кўпайтиради. Ўзимизнинг эҳтиёжимиз учун керагича жўжа очириш билан бирга, бир қисм жўжаларни бошқа қўшни хўжаликларга сотиш имкониятига эга бўламиз.

Аввало, биринчи ҳафта ичида жўжалар боқиладиган хона 30 даража иссиқликда бўлади. Кейин эса иссиқлик ҳарорати камайтирилади. Очиқ ҳаво кунлари жўжалар 15—20 минутга далага чиқарилиб, сайр қилдирилади, яъни жўжалар секин-аста очиқ ҳавога ўргатила бошланади. Ўнинчи кунга ўтганда жўжаларнинг очиқ ҳавода юриши беш—олти соатга узайтирилади. Ўн беш кундан кейин эса ҳар бир жўжа қаддини ростлаб олади, қанотлари ўзаяди. Ердан 20 — 25 сантиметр баландликда қилинган қўноқларга чиқишга ўргана бошлайдилар. Орадан яна беш кун ўтади. Парранда 20—22 даражадаги иссиқликда боқилиши сабабли этига-эт қўша бошлайди.

Бундай пайтда иш яна ҳам кўпайиб кетади. Ҳар бир паррандабоқар ўзига биркитилган жўжаларни парвариш қилишга эътиборни янада кучайтиради. Кечалари ширин уйқудан маҳрум бўлиш, кундузлари елиб-югуриш, ҳар бир жўжадан кўз-қулоқ бўлишга ҳаракат қилади. Бизда ҳар бир киши ўзига топширилган ишни сидқидилдан адо этишга одатланишган. Шунинг учун куркаларнинг нобуд бўлишига йўл қўйилмайди.

Ўн кунлик курка жўжасига бир кеча-кундузда, яъни ҳар икки соатда олти марта овқат берилади.

Дастлабки беш кунда ҳар юз бош жўжага беш-олти тухумни пишириб, майдаланган ҳолда берамиз. Имкони борича кўпроқ сут творогини беришга ҳаракат қиламиз. Шу кунлар ичида буғдой ва маккажўхори майдаланиб, элакдан ўтказилиб бериб борилади. Бешинчи кундан бошлаб жўжаларга кўкпиёз ва майда қирқилган беда солиб турамиз.

Кунлар ўтиши билан озуқа рациони ўзгара боради. Белгиланган нормада аралашма озуқадан фойдалана бошлаймиз.

Куркачаларни яхши боқиш учун тахтадан ўнлаб охирчалар тайёрлаганмиз. Пластмассадан қилинган идишлардан, ярим литрлик шиша банкаларидан моҳирлик билан фойдаланяпмиз. Икки ойлик бўлган куркаларнинг бошидан бир-ярим-икки сантиметр баландликда сувдонлар қўйилади. Икки ойдан кейин эса куркачалар темир бетондан тайёрлаган сувдонлардан ичади. Бу сувдонлар куркачаларнинг бошидан тўрт-беш сантиметр баландликка жойлаштирилади.

Уттиз кунлик куркачаларга қуруқ, майдаланган буғдой, жўхори, арпа ва озуқа аралашмаси берилади. Икки ойдан кейин эса майдаланмаган ҳолда, бутунлайича дон берилади.

Катта бўлган куркаларнинг иштаҳасига қараб озуқлантирамиз. Бир кеча-кундузда 250—300 граммгача концентрация озуқа беряпмиз. Озуқа рациони ичига 15—20 грамм майдаланган қизил сабзи, 10—15 грамм кўкпиёз, 20—30 грамм кўкбеда ёки аралашган силос бўлади. Куркаларни овқатлантиришда айниқса, ширали озуқа билан боқишда уларни майдалаб бериш ҳар томондан яхшидир.

Ҳар бир хўжаликда ҳам куркa боқишни намунали йўлга қўйиш мумкин. Шундай қилинса, юқоридаги озуқа рационига риоя қилиш мақсадга мувофиқдир.

ГЎШТ ЕТИШТИРИШНИНГ МУҲИМ МАНБАЪИ

Бошланган ишнинг машаққат-қийинчиликлари бўлади. Фойда оламан деб, ҳаракат қилинади-ку, лекин баъзан шундай бўлиб чиқмайди. Агар ҳалол меҳнат қилинса, қийинчиликлар олдида тушкунликка тушмай, олға ҳаракат қилинса маррага етиш мумкин.

Буни бизнинг кўп миллатли коллективимиз мисолида ҳам кўриш мумкин. Совхозимиз эгаллаган территория анча вақтгача Чирчиқ шаҳридаги химия комбинатининг ёрдамчи хўжалиги ихтиёрига бериб қўйилган эди. 1960 йилга келиб шу база ҳисобида, мустақил ҳисоб-китоб ишлари олиб борадиган чорвачилик совхози тузилди.

Маълумки, курка энг катта ва тез ўсиб семирадиган паррандалардан бири ҳисобланади. Бир йиллик эркак курканинг тирик вазни 16—18 килограммга, она куркаларнинг оғирлиги эса 8—9 килограммга тўғри келади. Иккинчи томондан эса курка гўшти паррандаларнинг гўшти ичида энг мазали ва оқсил моддаларига бой ҳисобланади. У тез ҳазм бўладиган гўштлардан ҳисобланади. Агар ўнта она курка бир курка хўрози билан икки марта очирилса, у вақтда бир йил ичида жўжалар сони 600 га кўпаяди. Буларни семиртириш ҳисобига 2 тоннадан ортиқ гўшт олиш мумкин.

Серқуёш республикамизнинг иссиқ иқлими ҳамма хўжаликларда бу сердаромад ва тез ривожланадиган паррандани кўплаб кўпайтириш имконини беради.

Шундай қилиб биз хўжалигимизда куркачилик фермасини йўлга қўйдик. Бу соҳада илғорлар тажрибасидан ўргандик. Ишчилар, мутахассислар Украина ССР, Киев областига қарашли Старинск куркачилик фабрикасини, Ставрополь ўлкасидаги Обильненский давлат наслчилик заводларига бориб, уларнинг бой тажрибаларини ўрганиб қайтишди. Шундан кейин давлат наслчилик заводидан биз 6 мингта Шимолий Кавказ кумушсимон курка тухумини, Ўзбекистон чорвачилик илмий текшириш институтидан эса 3 минг дона ўзбек кумушсимон курка тухумини келтирдик. Кейин уларни Тошкент наслчилик заводининг инкубациясида очирдик.

Ўша йили 7 минг бош курка боқдик. Йил охирига келиб давлатга ҳаммаси бўлиб 100 центнер курка гўшти топширдик. Иккинчи йили бу соҳадаги ишимиз анча салмоқли бўлди. 1968 йили гўшт топшириш уч барабарга кўпайди. Куркалар сони эса икки баробарга ортди.

Жўжаларнинг доимо зооветерия талабларига жавоб берадиган жойларда боқилиши сабабли бир кеча-кундузда ҳар бир жўжа 40 граммданга семирди. 120 кунлик курканинг тирик вазни 4 килограммдан ортиқ бўлди.

Ортиқча ҳаражатларга йўл қўйилмаяпти. Шунинг учун ҳам бир килограмм гўшт етиштиришга 5,2 килограмм озуқа бирлиги сарф бўляпти. Умуман, гўшт етиштириш арзонлашяпти. 1 центнер гўшт учун пландаги 139 сўм ўрнига 129 сўм сарф бўляпти. Демак, бир килограмм курка гўштининг баҳоси бир сўм 29 тийинга тўғри келмоқда. Куркаларнинг боқиб сотишдан келган фойданинг ўзи 10 минг сўмдан зиёдроқ бўлди. Ўтган йили 80 минг дона тухум тайёрланди. Бунинг ярмидан кўпроғи турли ташкилотларга сотилди.

Совхозимизда прогрессив иш методларининг кенг жорий қилиниши сабабли эндиликда қолоқликдан чиқиб олди. У фойда келтирадиган хўжаликлардан бирига айланди. 1967 йили хўжалигимиз 23 минг сўм фойда олди. Ўтган йилги фойдамиз эса 34 минг сўмга тўғри келди. Бир йилнинг ичидаги фойдамиз 11 минг сўмга кўпайди. Ваҳоланки, 1967 йилга қадар совхозимиз ҳар йили 100—150 минг сўмдан зарар кўриш билан хўжалик йилини якунлар эди. Агар биз паррандачиликни кенг қулоч ёздириб, тез ривожлантирмаганимизда бундай кўп даромадни қисқа вақт ичида қўлга кирита олмас эдик, албатта. Бу йилги режамиз катта. Хўжалигимиз пландан ташқари камида 60 минг сўм давлатга фойда келтиради.

Ҳалол меҳнатимиз зое кетмади. Қийинчиликлар орқада қолди. Бизда паррандачилик кенг ривожланаётганлиги билан бир қаторда, турар-жой биноларини, курказоналарни қуриш ишлари ҳам жадаллашмоқда.

Қурувчиларимиз ҳам парранда-боқарлардан қолишмаган ҳолда ишлаяптилар. Айниқса сўнгги ойларда куркалар учун жойлар тайёрлаш қизғин тус олди. Курка боқиладиган биноларни қуришда тежамкорликка катта аҳамият беріляпти. Юмалоқ бетонларнинг пойдеворда ишлатилиши, деворларни пишиқ ғиштдан ва синч қилишда темирлардан фойдаланиш бизга анча қулай бўлмоқда. Бино шипларини ва устини шифер билан ёпилиши сарф-харажатларни анча камайтириш имконини берди. Шунинг учун ҳам қураётган биноларимиз типовой лойиҳадагига нисбатан 20 минг сўмданга арзонга тушмоқда. Ўн кишидан иборат қурувчилар бригадаси парранда боқилиб, сақланадиган бинони икки-икки ярим ой ичида битириб фойдаланишга топширмоқдалар.

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ ВА САМАРА

Биз хўжалик ҳисобини тўғри ташкил этишга мутахассис ва оддий ишчиларнинг асосий эътиборини қаратяпмиз. Паррандачилик фермамизда асосан иш звено ва бригада принципи асосида юритилмоқда. Уларнинг ҳар бири йиллик ишлаб чиқариш планига эга. Шу план асосида ишчиларга йиллик, квартал, ойлик иш тақсим этилган. Бунинг самараси яхши бўляпти. Социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Ҳар бир паррандабоқар кўплаб тухум, гўшт топширишга ўзининг ҳиссасини қўшяпти.

Биз илғор хўжаликлар тажрибасидан ўрганиб, бажарилган ишнинг кўрсаткичига қараб ҳақ тўлашни кенг жорий қилдик. Агар ишчи гўштга топширадиган икки-олти ойлик куркаларнинг боқувини яхши йўлга қўйса, етиштирган ҳар бир центнер гўшт ҳисобига 11 сўм 30 тийиндан ҳақ олади. Куркахонанинг ўзида озуқа тайёрлаган ишчига эса асосий иш ҳақидан ташқари 10 процент миқдорида қўшимча ҳақ тўланаяпти.

Кўп маҳсулот топширган кишиларни рағбатлантириб туриш кенг йўлга қўйилган. Бундай ҳаракатчан ишчиларга ортиқча топширган маҳсулотининг 20 проценти миқдорида пул берилмоқда. Она куркаларнинг ёппасига тухумга кириш пайтида бажарилган ишга ҳам ҳақ тўлаш алоҳида ҳисобга олинган. Ҳар минг дона топширилган тухумга 17 сўмдан ҳақ ёзиляпти.

Область Советининг депутати Тўлиной Эркамова ўзига биркитилган паррандаларни боқишни яхшилаб, уларнинг кунига 40 граммдан семиришига эришди. Оқибатда у 50 тонна серёғ курка гўшти топширишга муваффақ бўлди. Унинг умр йўлдоши Ўсган Эркамов ҳам ўзига топширлган ишни садоқат билан бажаряпти. У куркаларни боқишда муносиб ҳисса қўшяпти. Эркамовнинг укаси ҳам курка боқади. Улар бир-биридан қолишмаган ҳолда ишлашяпти. Болтабой Тўхтабоев, Иззат Абҳайровларнинг оилалари ҳам паррандачиликни ривожлантиришга ва кўплаб гўшт топширишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшяптилар. Шунинг учун ҳам бу оилаларнинг фермада ишлаётган аъзолари кўп даромад қилишяпти. Ойлик иш ҳақлари ўртача 110—120 сўмга тўғри келмоқда. Бундай илғорлар билан биз фахрланамиз. Хўжалигимиздаги кўпгина ана шундай ишчилар йилига 20—30 тоннадан гўшт тайёрлашмоқдалар.

ПЛЕНУМ ҚАРОРЛАРИ — ИШ ПРОГРАММАМИЗ

Маълумки, яқинда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XV пленуми бўлиб ўтди. Пленум КПСС XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1968 йил октябрь Пленуми қарорлари асосида республика колхоз ва совхозларида чорвачиликни янада ривожлантириш чоралари ҳақида муҳим қарор қабул қилди.

Қарорда республикамиз меҳнаткашлари партиямиз съезди ва октябрь Пленуми қарорларини бажариш соҳасида катта ижобий ишлар қилганликларини таъкидлаб, галдаги вазифаларимиз нималардан иборат эканлиги конкрет кўрсатиб берилган. Пленум барча турдаги чорва моллари ва паррандалар сонини ўстиришни, гўшт, тухум ва бошқа турдаги чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда давлатга сотишни кўпайтиришни муттасил амалга ошира бориш партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг, колхоз ва совхозларнинг, қишлоқдаги барча ходимларнинг энг муҳим вазифаси эканлигини яна бир бор кўрсатиб берди.

Ҳамма жойда ем-хашак тайёрловчи ихтисослаштирилган бригада ва звенолар ташкил этиш, уларга ер, техника биркитиб қўйиш йўли билан бедани ўз вақтида ўриб олиш ҳамда юқори сифатли силос бостиришдек вазифа Пленум қарорида ўз ифодасини тўла топган.

Пленум қарорлари биз чорвадорларнинг иш программамиздир. Коллективимиз Пленум қарорларини пухта ўрганиб чиқиб уни амалга ошириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиладилар. Шуни ҳисобга олиб, биз шу йилнинг ўзида 50 минг жўжа асрашга қарор қилдик. Бу жўжаларнинг 10 мингини она куркалар қилиб етиштирамиз. Бу эса келгуси йилда куркалар сонини кескин кўпайтириш имконини беради. Шу билан бирга бу йил биз 20 минг курка боқиб, уни гўштга топширамиз. Бундан ташқари 5 минг жўжани бошқа хўжаликларга сотиб, уларда паррандачилик фермаларини ташкил этишга ва ривожлантиришга ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшамиз.

Ҳозир ана шу зиммага олинган мажбурият юзасидан бир қанча ишларни амалга оширдик. Қисқа вақт ичида Сирдарё областидаги «Малик» совхозига 30 минг, Фарғона областидаги «Сох» совхозига 8 минг, «Ғаллаорол» паррандачилик фабрикасига 7 минг тухум жўнатдик.

Коллективимиз бутун имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, 5 минг бош она курканинг ҳар биридан 50 тадан тухум олиш ва тухумлар сонини 250 мингга етказишга ҳаракат қиляпти.

Юқоридаги фактлардан ҳам кўриш мумкинки, бизда эндиликда куркачилик кенг ривож топаверади. Шу йилнинг ўзида давлатга 74 тонна курка гўшти топширамиз. 2—3 йил ичида куркалар сонини 100 минг бошга етказиб, ҳар йили давлатга камида 500 тонна курка гўшти етказиб беришга эришамиз.

Хўжалигимизда чорвачилик ҳам кенг ривожланган. Моллар туёғини кўпайтириш, соғин сигирлар сонини орттириш юзасидан ҳам анчагина ишлар қилинди. Эндиликда биз давлатга топширилаётган ҳар бир қорамолнинг оғирлигини 250—300 килограммдан бўлишига эришяпмиз. Сут топшириш юзасидан берилган ойлик, квартал ва йиллик планлар муттасил равишда ошириб бажарилмоқда.

«Химик» совхози коллективи 1000 гектарга яқин бўз, қўриқ ерларни ўзлаштириб, экинзорга айлантирди. Бу ерларга Зах, Бўзсув, Хоним, Искандар каналларидан сув келяпти. Чорвачилик учун нима керак бўлса, ана шу майдонлардан фойдаланяпмиз. Йилдан-йилга чорва озуқаси мустаҳкамланяпти. 200 гектар ерда беда бор. 70 гектар ерда эса маккажўхори экилмоқда. Ҳар йилгидек бу йил ҳам чорвадорларимиз мўл-кўл озуқа тайёрлаш учун курашяптилар.

Ҳеч шубҳа йўқки, хўжалигимиз комплекс ривожланиши билан бирга ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятни шараф билан бажариб, республикамиз Марказий Комитети XV пленуми қарорларини бажаришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшади.

СИЗ очиқ ҳавода донлаб юрган, яхши семиртириб боқилаётган куркаларни кўриб турибсиз.

А. Абалян фотолари.

МАЗМУНЛИ ДАМ, МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

Ёз гашти ўзгача. Меҳнаткашлар икки кунлик дам олишни соя-салқин боғларда, Чимён, Бўстонлиқ атрофидаги хушманзара жойларда ўтказиб янги куч ва ғайрат билан қайтишмоқда.

Пойтахтимиздаги Ленин комсомоли кўли ҳам ўтган шанба ва якшанба кунларида жуда ҳам гавжум бўлди. Парк маъмурияти меҳнаткашларнинг мириқиб ҳордиқ чиқаришлари учун шароит яратиб қўйган.

70 га яқин оддий, 6 та моторли қайиқ, 120 киши жой бўладиган «Дружба» теплоходи сув устида. Ишчилар, қурувчилар, студентлар куни бўйи боғда мазмунли дам олдилар.

Шаҳар маданият уйи ҳамда Сергели шаҳарчаси маданият уйи ҳаваскорлари сайлга келганлар хизматида бўлишди.

Бир томонда концерт қўйилаётган бўлса, иккинчи томонда республика мактаб ўқувчилари спартакиадаси қатнашчиларининг мусобақалари давом этди. Ёш «чарм-қўлқоп» усталарининг чиқишлари томошабинларга жуда манзур бўлди. Ҳар бир вазнда чемпионлик учун шиддатли кураш борди. Бундан ташқари кинолекторияда «Ленинномa» циклида лекторий ўтказилди.

Боғ маъмурияти кичкинтойларни ҳам эсдан чиқармаган. Болалар учун алоҳида кинофильмлар, кўлда қўғирчоқ театри қўйиб берилди, аттракцион ўйинлар ўтказилди. 14 та аттракцион ўйинларда кичкинтойлар қатнашишди. Шахмат-шашка секциялари, кулги хонаси ҳам кўпчиликка манзур бўлди.

Пушкин номли истироҳат боғи ҳам дам олиш кунлари тошкентликларни ва шаҳримиз меҳмонларини ўз бағрига олди. Бу ерда район бадиий ҳаваскорларининг шаҳар ашула байрамига тайёргарлик юзасидан кўриги бўлди. Кўрикда уйғур ансамбли, татар ансамбли, бадиий каштачилик буюмлари фабрикасининг ҳаваскорлари қатнашиб, ўзларининг хилма-хил ашула ва рақслари билан меҳнаткашлар дилларини хушнуд этишди.

Тельман номли маданият истироҳат боғида меҳнаткашларнинг дам олиши ўзгача бўлди. Шанба куни бу ерда медицина ходимлари кунига бағишлаб катта кўргазма ташкил этилди. Район врачлари ва ҳамширалар куни бўйи боғ меҳмони бўлишди. Бу ерда улар турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказишди.

Якшанба куни эса боғда Ульянов ва Ленин кўчаларига бағишлаб катта тантана ўтказилди. Бу байрамда шаҳарнинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, коммунистик меҳнат зарбдори номини олган ишчилар, қурувчилар, таниқли олимлар қатнашдилар. Улар доҳий юбилейи арафасида Ульянов ҳамда Ленин номидаги кўчаларда бўладиган ўзгаришлар, янги қурилишлар ҳақида сайилчиларга гапириб беришди.

Максим Горький номидаги болалар боғи ҳар йилгидек бу йил ҳам кичкинтойларни хурсанд этяпти. Эрталаб болалар нонуштаси ўтказилгандан сўнг ёзги театр саҳнасида энг ёш самбочилар беллашдилар. Аброр Ҳидоятов номли маданият уйида эса «Болалар бизнинг келажагимиз» деган темада катта концерт қўйиб берилди. Ҳордиқ чиқараётган кичкинтойлар шу куни халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига юриш ҳам уюштиришди. Бунинг учун махсус автобуслар ажратилган эди.

Пойтахт сайлгоҳларида бу ҳафта ичида ҳам ҳар хил кўнгилли тадбирлар ўтказиш мўлжалланган.

М. ЗАРИПОВ.

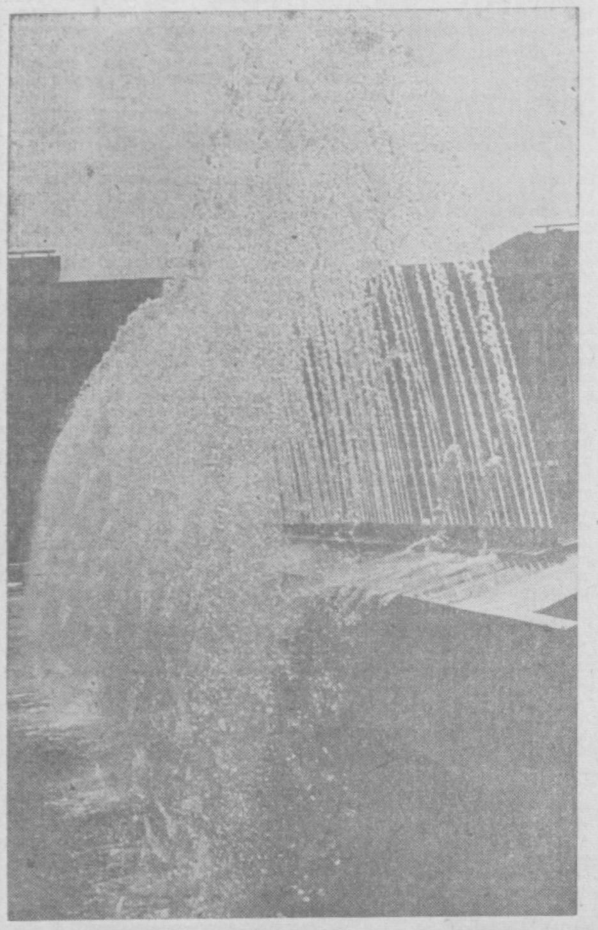

КЎМ-КЎК ҳовузга отилиб тушаётган мана бу фонтанчалар кун сайин гўзаллашиб бораётган Тошкентдаги В. И. Ленин номли майдон ҳуснига-ҳусн қўшиб юборди.

ФУТБОЛ

ЎРИНЛАР АЛМАШМОҚДА

«Пахтакор» футболчилари ўтган душанба куни ўз майдонида Ленинграднинг «Зенит» командасини қабул қилдилар. Турнир жадвалидаги аҳвол тошкентликларни фақат ғалабага ундарди. Ҳамшаҳарларимиз шу сабабли ҳам учрашув бошиданоқ ташаббусни қўлга олишга ҳаракат қилдилар. Бу ўйинда команда тактикаси бирмунча ўзгарган эди. Ҳужумчи С. Мелкумов бу сафар орқароқда ўйнаб асосан ярим ҳимоячи вазифасини бажарди. Олдинги сафда эса Исоқов, Бектошев, Красницкий ўйнашди. Уларнинг ҳар бири рақиблар штраф майдонини бирин-кетин ёриб ўта бошлади. Красницкий штраф тўпини кучли зарб билан оширганда, Исоқов қанотдан ўтиб тўпни бўм-бўш дарвоза томонга йўналтирганда, Бектошев яқин жойдан меҳмонлар дарвозасини нишонга олганда майдон эгалари ҳисобни очишлари мумкин эди. Лекин ҳар сафар ҳам омад тошкентликларга кулиб боқмади. Ниҳоят, учрашувнинг 44-минутидагина Красницкий усталик билан ошириб берган тўпни Бектошев тўхтатмасдан дарвозага йўналтиришга муваффақ бўлди. Бунгача меҳмонлар ҳам бир неча бор хавфли ҳужумлар қилишди. Дастлаб Вьюн «Пахтакор» соқчиси билан яккама-якка чиқиб қолди. Кейин тошкентликларни штанга тўпдан сақлади.

Танаффусдан сўнг ҳам ташаббус ўзбек футболчилари томонида бўлса-да, 1:0 ҳисоби ўзгармай қолди. «Пахтакор» ленинграддаги мағлубият аламини олди. Бу ғалаба тошкентликларни икки поғона юқорига кўтарди.

Шу куни Олмаотада «Қайрат» Донецкнинг «Шахтёр» командаси билан 0:0 ҳисобида дуранг натижага эришди.

Биринчи кичик группа командалари орасида киевликлар ҳамон мағлубиятга учрамай биринчи ўринда бормоқдалар. Улар Москвада, Марказий Армия спорт клуби билан бўлган қийин мусобақада ҳам ўз дарвозаларини дахлсиз сақлай олдилар. Кескин кураш билан ўтган бу ўйинда ҳисоб очилмади. «Нефтчи» ва «Уралмаш» мусобақаси бокуликлар фойдасига ҳал бўлди — 1:0. «Арарат» ўз майдонида «Крилья Советов»ни 3:1 ҳисобида енгди. «Заря» — СКА (Ростов) учрашуви кутилмаган натижа билан тугади. Луганскликлар кучли рақибларини 4:2 ҳисобида мағлубиятга учратиб, хавфли зонадан чиқиб олдилар. Бу группада ҳам иккинчи группадаги каби аҳвол янада мураккаблашди. Буни шу нарса ҳам кўрсатиб турибдики, учинчи ўринда бораётган команда билан тўққизинчи ўринда турган коллективни бор-йўғи икки очко ажратиб турибди, холос. Навбатдаги мусобақалар натижаси яна ўринларни ўзгартириб юбориши шубҳасиз. Ҳозирча турнир жадвали қуйидагича:

БИРИНЧИ КИЧИК ГРУППА

Командалар	У.	Т.	О.
Динамо К.	13	14—3	20
ЦСКА	13	9—5	16
СКА	13	17—16	14
Нефтчи	13	11—12	13
Динамо М.	13	12—13	13
Арарат	14	14—19	13
Заря	13	14—11	12
Черноморец	13	9—11	12
Уралмаш	14	8—11	12
Кр. Советов	13	10—17	7

ИККИНЧИ КИЧИК ГРУППА

Командалар	У.	Т.	О.
Спартак	13	18—7	21
Динамо Тб.	13	18—4	20
Торпедо М.	13	12—9	14
Шахтёр	14	14—15	14
Пахтакор	14	13—18	13
Торпедо Кт.	13	14—17	12
Қайрат	13	9—10	11
Динамо Мн.	13	10—15	11
Зенит	13	10—13	10
Локомотив	13	10—20	6

Б. СПАССКИЙ ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ

МОСКВА, 17 июнь. (ТАСС). Борис Спасский шахмат бўйича жаҳон чемпиони бўлди. Бугун Борис Спасский ва Тигран Петросян жаҳон биринчилиги учун шахмат матчининг кечиктирилган 23-партиясини дуранг қилишга рози бўлганликларидан кейин Б. Спасскийнинг чемпион номини олганлиги маълум бўлиб қолди. Спасский жами 12,5 очко олди.

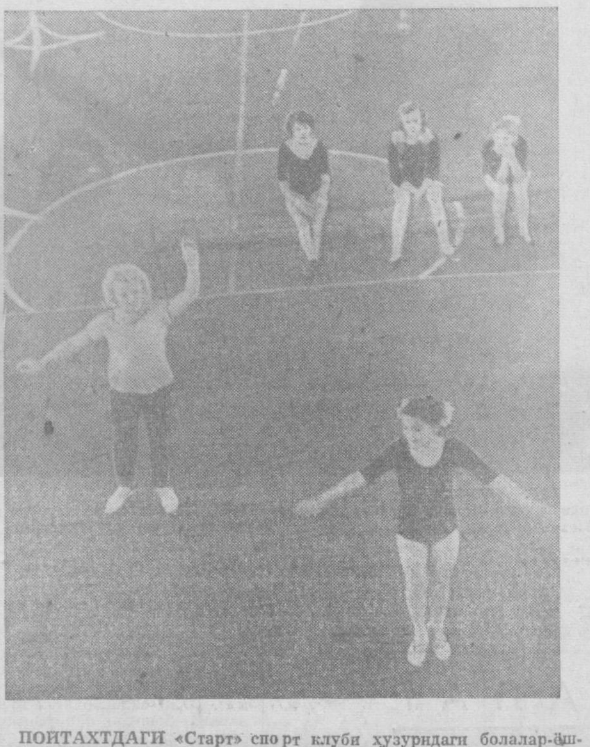

ПОЙТАХТДАГИ «Старт» спорт клуби ҳузуридаги болалар-ёшлар спорт мактабининг гимнастика секциясида. Тренер Т. Соловьёва ёш гимнастикачилар билан машғулот ўтказмоқда.

А. Абалян фотолари.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР

ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДА

(18 ИЮНЬ — МИСР РЕСПУБЛИКАСИ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН КУН)

1953 йил 18 июнда Миср республика деб эълон қилинди. Ҳар йили Миср халқи шу кунни зўр тантана билан нишонлайди.

Миср жаҳонда энг қадимий давлатлардан бири ҳисобланади. Бу кўҳна мамлакатда фан, санъат, музика, қурилиш техникаси, адабиёт юксалган. Шу кунгача сақланиб келаётган улкан пирамидалар, ҳашаматли қаср ва саройлар, турли ҳунармандчилик буюмлари Миср халқининг қадимий моддий ҳамда маънавий бойлиги нақадар юксак бўлганлигидан далолат беради.

Бироқ, кейинчалик Мисрнинг шон-шуҳрати аста-секин сўна бошлайди. Мамлакат бирин-кетин чет эл босқинчилари қўлига ўта бошлайди.

XVIII аср охирларига келганда европалик мустамлакачилар Мисрга кўз олайтира бошладилар. Мамлакатнинг бойлиги ва стратегик ўрни европаликларни ҳеч тинчитмади. 1798 йилда Наполеон армияси Мисрни босиб олди. 1882 йилга келганда эса мамлакатни Англия эгаллади ва мустамлакага айлантирди.

Халқ ажнабийлар зулмига қарши узоқ вақт миллий-озодлик кураши олиб борди. Бу кураш айниқса иккинчи жаҳон урушидан сўнг кучайиб кетди. 1947—1951 йилларда мамлакатда кучли намойишлар бўлиб ўтди.

1952 йил июль ойига келиб армия Англия таъсиридаги феодал-монархия ҳукуматига қарши курашга отланди. Миср подшоси Фарроҳ тахтдан воз кечди, ҳокимият ҳарбий офицерлардан ташкил топган Революцион Кенгаш қўлига ўтди. 1953 йил 18 июнда Миср республика деб эълон қилинди. 1956 йил референдуми туфайли Миср республикасининг янги конституцияси маъқулланди. Жамол Абдул Носир Миср республикасининг президенти қилиб сайланди.

Ёш республика олдида ўз мустақиллигини мустаҳкамлашдек жуда катта вазифалар турар эди. Сувайш каналининг национализация қилиниши ана шу соҳада қўйилган муҳим қадам бўлди.

1957 йил бошларида Мисрдаги барча чет эл банкларини, страхование компанияларини, савдо ва саноат бўлимларини национализация қилиш ҳақида декрет эълон қилинди. Миср халқи тинч қурилиш ишига бел боғлади.

1958 йил февраль ойида Мисрга Сурия қўшилди ва Бирлашган Араб Республикаси тузилди. Бундан мақсад империализмнинг Миср ва Суриядаги қўпорувчилик фаолиятига зарба бериш эди. Лекин бу бирлашган давлат барқарор бўлиб чиқмади. 1961 йил сентябрида Сурияда ҳарбий тўнтариш бўлди, натижада Сурия Бирлашган Араб Республикаси составидан чиқди. Бироқ, Бирлашган Араб Республикасининг Миср райони БАР номи билан қолди.

Тинч қурилиш йилларида Бирлашган Араб Республикаси экономика, фан ва маданият ҳамда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда, мустамлакачилик асоратларини тугатишда бир қатор ютуқларни қўлга киритди.

Мамлакатда ер эгалиги ва ердан фойдаланиш проблемасини қисман ҳал қилган ислоҳот ўтказилди. Экономикада давлат секторининг тутган мавқеи мустаҳкамлана борди.

Бирлашган Араб Республикаси экономикасини тиклаш ва ривожлантиришда бошқа социалистик мамлакатлар қатори Совет Иттифоқи ҳам катта ёрдам кўрсатмоқда. СССР Бирлашган Араб Республикасига 130 дан ортиқ саноат корхонасини қуришда, шунингдек, илмий-техникавий ёрдам кўрсатаётир. 1961 йил бошигача СССР БАРга берган кредит бир неча миллион сўмни ташкил қилди. Совет Иттифоқининг дўстларча ёрдами билан Нил дарёсида Асвон тўғони, шунингдек, бир неча йирик саноат корхоналари қурилди ва қурилмоқда.

Нил дарёсида қурилаётган кучли электростанция йилига 10 миллиард киловатт-соатга яқин электр қуввати ишлаб чиқаради. Бу — мамлакатдаги мавжуд барча электр станциялари ишлаб чиқараётган электр қувватидан икки марта кўп демакдир.

Мамлакат қишлоқ хўжалигининг асосий тармоғи пахтачиликдир. Пахта майдони 700—750 минг гектар бўлиб, йиллик ялпи ҳосил 400—450 минг тоннага тўғри келади. Бундан бошқа буғдой, маккажўхори, шоли, шакар қамиши, тариқ, пиёз, дуккакли экинлар, узум етиштирилади. Чорвачилик кам тараққий қилган.

Бирлашган Араб Республикаси тараққиётнинг нокапиталистик йўлидан бориб, социализм қуриш сари интилмоқда. 1962 йили Бирлашган Араб Республикасидаги барча антиимпериалистик ватанпарвар ташкилот ва кучларнинг уюшуви натижасида Социалистик Иттифоқ партияси тузилди, унинг программаси эълон қилинди. Программада Мисрнинг ўзига хос йўл билан социализмга бориш йўли ўз ифодасини топди.

Узбекистон билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасидаги муносабатлар ҳам яхши йўлга қўйилган. Республикамиз корхоналарида тайёрланган турли машиналар, асбоб-ускуналар БАРга юборилиб турибди.

Булардан ташқари ҳар иккала мамлакат делегациялари бир-бирларининг меҳмони бўлмоқдалар. Яқинда Асвон шаҳрининг губернатори Амин Умар бошчилигидаги шу шаҳар делегацияси Узбекистонда меҳмон бўлди. Асвон вакиллари республикамизда бир неча кун бўлиб, унинг ҳаёти билан танишдилар, Асвон билан қардош тутинган шаҳар — Чирчиқда бўлдилар. Совет Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасидаги савдо, иқтисодий ҳамда маданий алоқалар шу тариқа йилдан-йилга мустаҳкамланиб бормоқда.

БАР ҳукумати жаҳондаги барча давлатлар билан тинч-тотув яшаш, ҳарбий блокларга қўшилмаслик сиёсатини амалга ошириб келаётир. 1967 йил июнь ойида Исроил давлатининг Иордания, БАР ва Сурия давлатларига нисбатан қилган босқинчилик уруши жаҳондаги барча эрксевар кишиларнинг қаҳр-ғазабига учради.

Барча совет кишилари қатори Узбекистон меҳнаткашлари ҳам Бирлашган Араб Республикаси халқини республика куни билан қутлаб, уларга мустақил экономика ва миллий маданиятни ривожлантиришда янги муваффақиятлар тилайдилар.

И. УСМОНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг илмий ходими.

БУНДАЙ ПРОБЛЕМА ЙЎҚ

ВАРШАВА, 16 июнь. (ТАСС). «Трибуна люду» газетаси Хитой Халқ Республикаси билан маслаҳатлашувни яна бошлаш масаласи юзасидан СССР ҳукуматининг баёнотини «СССР билан Хитой ўртасида ҳеч қандай территория проблемаси йўқ» деган сарлавҳа остида кўзга яққол ташланадиган ўринда босиб чиқарди.

«Жиче Варшави» газетаси СССРнинг Хитой Халқ Республикасига нисбатан сиёсати ўзгармай келмоқда, деб таъкидлайди. Совет-Хитой комиссиясининг Хабаровскда ўтказиладиган мажлиси, деб ёзади газета, Хитой раҳбарларининг келгусида Совет Иттифоқи билан бўладиган муносабатларга нисбатан қандай ниятда эканлигини кўрсатиб беради.

АГРЕССИЯ КУЧАЙТИРИЛМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 16 июнь. (ТАСС). Кейинги вақтларда Американинг «В-52» типидаги оғир бомбардимончи самолётлари АҚШнинг Утапао (Таиланд) ҳарбий-ҳаво базасидан Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг позицияларига ҳам, Лаос территориясига ҳам ҳужумни кучайтириб юборди. ЮПИ агентлиги мухбирининг Утапаодан хабар беришича, «В-52» самолётлари ҳар куни 750—500 қадоқли бомбаларни ортиб, ўрта ҳисобда 50 мартадан ортиқ парвоз қилмоқдалар.

1962 йилда Женевада Лаос масаласи юзасидан тузилган битимни бузиб, «Осмонда қилинаётган маҳфий жанг» тўғрисида расман ломмим демасликни Қўшма Штатлар афзал кўрмоқда.

ТУНИСДАГИ ЯРМАРКА ЁПИЛДИ

ТУНИС, 16 июнь. ТАСС мухбири **В. Дуганов** хабар беради:

Тунисда очилган ва икки ҳафта давом этган 14-Халқаро ярмарка ўз ишини тамомлади. Ярмаркада Тунисдан ташқари 22 давлат, шу жумладан СССР, Болгария, Польша, Чехословакия, Руминия қатнашди.

Совет Иттифоқи павильони ярмарка томошабинларига жуда манзур бўлди. Ярмаркани келиб кўрган кишиларнинг ёзиб қолдирган жуда кўп баҳолари буни исбот қилади.

ФРАНЦИЯ ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ АХБОРОТИ

ПАРИЖ, 16 июнь. (ТАСС). Франция Ички ишлар министри Р. Марселен Метрополияда ва денгиз орқасидаги баъзи территориялар ҳамда департаментларда президент сайлови иккинчи даврасида овоз бериш якунларини матбуот конференциясида эълон қилди.

Овоз беришда Франциядаги сайловчиларнинг 69,01 проценти қатнашган. Бюллетенларнинг 64,53 проценти ҳақиқий деб топилган.

Ж. Помпиду учун овоз беришда қатнашган барча сайловчиларнинг 57, 78 проценти, яъни 10 миллион 801 минг 932 сайловчи овоз берди. А. Поэр учун 7 миллион 895 минг 821 киши ёки сайловларда қатнашган барча сайловчиларнинг 42,22 проценти овоз берди.

Р. Марселен шуни таъкидлаб ўтдики, Метрополиядан ташқаридаги қолган округларда сайловларнинг натижалари бу якунларни сал бўлса ҳам ўзгартира олмайди.

Шундай қилиб Жорж Помпиду Франция республикаси тарихида 19 президент бўлиб қолди. Давлатнинг янги бошлиғи сайловлар иккинчи даврасининг натижалари расмий равишда тасдиқлангандан кейин 20 июнда ўз лавозимини бажаришга киришади.

ЯНА ИҒВОГАРЛИК

АММОН, 16 июнь. (ТАСС). Исроил ҳарбийларининг иғволари давом эттирилаётганлиги натижасида кеча маҳаллий вақт билан соат 22 дан 30 минут ўтганда Иордан водисидаги Ал-Маншия районида Иордания ва Исроил бўлинмалари ўртасида отишма бўлди. Отишма вақтида минометлардан ва енгил қуроллардан фойдаланилди. Иордания қўмондонлиги вакилининг бу ерда эълон қилинган баёнотида шу тўғрида хабар берилади.

Баёнотда Иордания томони талафот кўрмаганлиги таъкидлаб ўтилади.

ГОНДУРАСДА СУВ ТОШҚИНИ

ПАРИЖ. (ТАСС). Гондурас пойтахти Тегусигальпадаги сув тошқини вақтида 15 киши ҳалок бўлди ва 50 га яқин киши бедарак йўқолди. Қаттиқ тропик ёмғир ёғиб, шу шаҳардан ўтадиган дарё тошиб кетганлиги натижасида тошқин бўлди. Қарийб 500 киши бош-панасиз қолди.

Франс Пресс агентлигининг мухбири шуни хабар қилади.

ФОТООБЪЕКТИВДА — БИРМА. Рангун марказидаги Бандули майдони. Чапда — Мустақиллик монументи.
Н. Новиков фотоси, (ТАСС).

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — Кўрсатишлар программаси, 18.35—Телеянгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 18.45 — Ленинча меҳнат вахтасида. 19.00 — Урие Керменчикли куйлайди (Суҳбатли концерт), 19.40 — Телеянгиликлар.

19.55 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.30 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.35 — «Мушук уйи» (мультфильм), 19.00 — «Бу торт сен учун» (Илмий оммабоп фильм), 19.10 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ёшлигимиз экранда», 19.50—«Улимга тик қараб» (Ҳужжатли фильм), 20.00 — 1968 йил куйлари.

Ўзбек тилида: 20.40 — Беш йиллик муддатидан илгари, 21.00 — «Уссурийскнинг тайга ўрмонида» (Телефильм), 21.15 — Тошкент Давлат консерваторияси студентларининг концерти, 21.55 — «Номаълум солдатга бағишланади» (Бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 20.00—Телевизион бадиий фильм, 20.50—«1013 баландлиги» (Ҳужжатли фильм), 21.00—«Қизиқ табиатли эркаклар» (Телефильм), 21.50 — «Ғалати қиш» (Ҳужжатли фильм), 22.00 — Пер Гюнт (Телеспектакль).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/VI да Парвона, 19/VI да Аяжонларим, 20/VI да Мудҳиш айбнома.

КИНО

Дўппили фаришта — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб 9.45, 11.30, кундуз соат 1.15 да).

ҚИШКИ БИНОДА

Учрашув манзили — Женева — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 12, 2.30 ва кеч 7.20 минутда).

Таниш—билишларимиз — «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Катталар ўйини — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 8 ва 9.45 минутда), «МОСКВА» (эрталаб 10, кундуз 5, кеч 9.20 минутда).

Дакийлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Рошфорлик қизлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4, кеч 6 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40 минутларда бошланади)

Рошфорлик қизлар — ТЕЛЬМАН номли.

Учрашув манзили — Женева — «ФЕСТИВАЛЬ».

Таниш-билишларимиз— «ХИВА».

ТОШКЕНТ ТОПОГРАФ ТЕХНИКУМИ
1969—1970
ўқув йилига
УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

8—10 синф ҳажмида маълумоти борлар қабул қилинади.

Уқиш муддати — 8 синф ҳажмида маълумоти борларга 3—йилу 6 ой; 10 синф ҳажмида маъмулоти борлар учун 2 йилу 6 ой.

Техникум техника-топографлар ва техник-геодезистлар тайёрлайди.

Кириш имтиҳонлари рус тили ва математикадан 1 августгача ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Володарский кўчаси, 6 уй (4 автобуснинг 13 трамвайнинг «Кимё институти бекатлари).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ МАТБУОТ БЎЙИЧА ДАВЛАТ КОМИТЕТИГА
катта бухгалтер-ревизорлар
ҚЕРАҚ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 30 уй, 18 хона, бош бухгалтер (7, 8, 11, 16 трамвайлар, 1, 4, 6 троллейбуслар, 11, 14, 28 автобусларнинг «Марказий телеграф» бекати). Телефон № 4-12-02.

ТОШКЕНТ АБРАЗИВ КОМБИНАТИГА
план-иқтисод бўлимига бошлиқ, инженер-қурувчи
ҚЕРАҚ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 73 уй.

Тошкент шаҳар М. Горький номли болалар маданият ва истироҳат боғи коллективи боғ директори М. А. Абдуллаевга онаси

Муҳаррам АТАУЛЛАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 06571.
ИНДЕКС — 6469.
Б—2304.